اخبار بورس

ضرر سهامداران بورس تا پایان سال جبران می‌شود

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: بازار سهام زیان خود را تا پایان سال جبران خواهد کرد به همین دلیل بهتر است سهامداری که همچنان در بازار حضور دارند صبوری کنند و تصمیم به رفتارهای نگیرند

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا: عرفان هودی افزود: بازار سهام از شرایطی که همه مردم از آن انتظار داشتند تا به صورت روزانه پنج درصد سود را کسب کنند صد در صد فاصله گرفته است و برای مدتی شرایطی را که تا دو ماه گذشته در بازار داشتیم را شاهد نخواهیم بود.

وی ادامه داد: بازار بورس تغییر روند داده است و از فاز صعودی مطلق خارج و در حال انجام معاملات به صورت خنثی است، حتی کاهی بازار هشدار روند نزولی را می دهد.

هودی با بیان اینکه سهامداران در وضعیت فعلی باید هوشمند عمل کنند و آنها هم مانند تغییر روند بازار، اقدام به تغییر استراتژی های خود برای سرمایه گذاری در بورس کنند، افزود: استراتژی که فعلان بازار در بازارهای صعودی در پیش می گیرند بفلن مدت نیست و در روزهای مثبت بازار شاهد بودیم که برخی از فعالان بازار به دنبال استراتژی نوسان گیری هستند.

وی با اشاره به اینکه فعالان بازار استراتژی نوسان گیری را باید در وضعیتی که بازار در حالت خنثی قرار دارد به کار بگیرند، گفت: سهامداران نباید در وضعیتی که بازار بر مدار صعودی قرار دارد از چنین استراتژی استفاده کنند، در حالی که برخی از سهامداران استراتژی اشتباهی را دنبال کردند و در بازار به دنبال نوسان گیری بودند.

هودی با بیان اینکه روند استراتژی سهامداران باید از نوسان گیری کوتاه مدت به سمت استراتژی بلندمدت پیش رود، گفت: سهامداران قدیمی در حل استفاده از تجربه هایی هستند که در سال ۹۲ و ۹۳ به دست آوردند در حالی که سهامداران جدید همه به فکر خروج از بازار هستند که این امر باعث کاهش ارزش و حجم معاملات بازار شده است.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: خروج نقدینگی از این بازار در اولیل روند اصلاحی شاخص بورس افزایش یافت که این موضوع نشان دهنده تصمیم گیری های هیجانی و خروج بدون فکر سهامداران از بازار بوده است.

وی افزود: بورس برای مدتی در نوسان خواهد بود اما سهامداران باید با صبر در این بازار در انتظار بازگشت و کاهش نوسان های ایجاد شده باشند.

هودی بازار سرمایه را بازاری هوشمند دانست و گفت: بازار سهام زودتر از دیگر بازارها مسایل موجود را پیش بینی و تحت تاثیر آنها قرار می گیرد، مانند گرانی دلار که آن را پیشخور کرد و باعث صعود سنگین بازار شد.

این کارشناس سرمایه با بیان اینکه بازار سرمایه در میان مدت و تا پایان سال جاری در مسیر صعودی قرار خواهد گرفت، گفت: بهتر است سهامداران که اکنون در بازار حضور دارند صبوری کنند و با عجله و هیجان به سمت عرضه سهام خود در بازار نروند زیرا بازار سهام زیان خود را تا پایان سال جبران خواهد کرد و پیش بینی می شود شاخص به مرز کانال دو میلیون واحد برسد.

وی با تاکید بر اینکه برخی از اقدام های نظارتی بر بازار مانند بازارگردانی باید زودتر از اینها انجام می شد، خاطرنشان کرد: بازارگردانی بر روی سهام اجباری شده است اما هنوز به صورت رسمی اجرایی نمی شود، بهتر است یک متولی یا برخی از هلدینگ ها مانند بنیاد شهید، بنیاد مستضعفان و آستان قدس که بیشتر از ۳۰ شرکت زیرمجموعه آنها در بازار سرمایه حضور دارند از صنایع شرکت های کوچک حمایت کنند.

هودی افزود: سهام شرکت های کوچک ریل نقدشوندگی بازار هستند و تا زمانی که شرکت های کوچک وضعیت بانکی پیدا نکنند شرکت های بزرگ متعادل و مثبت نمی شوند و بازار سرمایه اصلی ترین عامل نقدشوندگی را از دست می دهد.

اخبار کوتاه

متقاضیان وام کرونا فقط ۱۰ روز مهلت دارند

بر اساس آخرین آمارها تاکنون بیش از ۲۹۰ هزار بنگاه آسیب دیده از کرونا موفق به دریافت تسهیلات حمایتی کرونا شده‌اند و با توجه به عدم تمدید مهلت زمان ثبت نام، متقاضیان دریافت وام کرونا تنها ۱۰ روز دیگر برای ثبت نام در سامانه کارا فرصت دارند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا: در حالی که تا پایان مهرماه و موعد اتمام مهلت ثبت نام دریافت تسهیلات حمایتی کرونا ۱۰ روز بیشتر باقی نمانده کارگروه مقابله با پیامدهای اقتصادی کرونا در بیست و هشتمین جلسه خود اعلام کرد که زمان ثبت نام دیگر تمدید نخواهد شد.

گزارش‌ها حاکی از آن است که طی هفته‌های اخیر به طور متوسط روزانه بیش از ۲۵۰ نفر از شاغلان کسب و کارهای آسیب دیده از کرونا برای دریافت تسهیلات کرونا در سامانه کارا ثبت نام کرده‌اند؛ در همین اساس کارگروه مقابله با پیامدهای اقتصادی کرونا از بانک‌های عامل خواسته تا با جدیت بیشتری نسبت به پرداخت تسهیلات حمایتی کرونا به متقاضیان تا پایان مهرماه اقدام کنند.

بنابر اعلام معاونت توسعه اشتغال وزارت کار، تاکنون ۲۹۲ هزار بنگاه آسیب دیده از کرونا موفق به دریافت وام کرونا شده و از مجموع ۷۰۴ هزار پرونده بررسی شده در جریان پرداخت تسهیلات کرونایی، ۵۴۴ هزار پرونده جهت پرداخت به بانک‌ها معرفی شده و ارزش تسهیلات پرداختی به ۲۹۲ هزار بنگاه آسیب دیده بیش از ۵۸۰۰ میلیارد تومان بوده است.

تاکنون بیش از ۷۰۴ هزار واحد برای دریافت تسهیلات کرونا ثبت نام کرده و در یک ماه گذشته پرداخت تسهیلات حمایتی دولت به کسب و کارهای آسیب دیده از کرونا بیش از ۵۰ درصد رشد داشته است.

پیش از این کارگروه مقابله با پیامدهای اقتصادی ناشی از شیوع کرونا مهلت ثبت نام وام کرونا را تا پایان شهریور ماه تمدید کرده بود اما بر اساس تصمیم جدید این کارگروه، مقرر شد تا یک ماه دیگر برای ثبت نام به متقاضیان دریافت تسهیلات حمایتی کرونا مهلت داده شود؛ بر این اساس با توجه به آنکه کارگروه مقابله با پیامدهای اقتصادی کرونا اعلام کرده که زمان مذکور دیگر تمدید نخواهد شد، متقاضیان دریافت وام کرونا ۱۰ روز فرصت دارند تا درخواست خود را در سامانه کارا به نشانی kara.mcls.gov.ir به ثبت برسانند.

ایران و عراق توافق کردند

بعد از رایزنی‌های صورت گرفته در رابطه با حل و فصل مشکل پیش آمده در مرز ایران با اقلیم کردستان و توقف تانکرهای سوخت ایرانی، دو طرف به توافق رسیدند و تردد نزدیک به ۲۷۰۰ تانکر متوقف شده آغاز شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا: علی روزهای اخیر به دلیل اختلافنظرهایی که در رابطه با تردد تانکرهای ایرانی حلوی سوخت از مرز اقلیم کردستان وجود داشت، حدود ۱۷۰۰ تانکر در مرز باشماق و ۱۰۰۰ تانکر در مرز پرویزخان متوقف شدند و براین اساس رایزنی‌ها از سوی سرکنسول جمهوری اسلامی ایران آغاز شد و در این فاصله گمرک نیز اعلام کرد که تا زمان تعیین تکلیف امکان پذیرش و تردد در این مرزها وجود ندارد. اما تازه‌ترین اعلام لطیفی —سخنگوی گمرک ایران— به ایسنا از انجام توافق بین طرفین و حل موضوع حکایت دارد. طبق توضیح وی، قرار بر این شده که در مرحله‌ای اول ۱۷۰۰ تانکر حلوی سوخت که متوقف شده در مرز باشماق و ۱۰۰۰ تانکر در مرز پرویزخان تردد کنند که ۵۰ درصد آن به صورت حمل یکسره وارد عراق شده و ۵۰ درصد دیگر ترانشیمنت خواهد بود؛ به طوری که سوخت را در مخزن‌های تعبیه شده در مرز تخلیه و از آنجا کامیون‌های عراقی کالا را حمل خواهند کرد. سخنگوی گمرک ایران ادامه داد: اما بعد از اتمام کامیون‌های متوقف شده شرایط به گونه‌ای خواهد بود که تمامی تانکرها به صورت حمل یکسره وارد عراق می‌شوند؛ با این تفاوت که کامیون‌های عراقی هم می‌توانند سوخت را از مبدا به مقصد منتقل کنند. براین اساس دیگر انتقال به صورت ترانشیمنت نخواهد بود.

راهکارهای پیشنهادی ساماندهی بازار خودرو بررسی شد

راهکارهای پیشنهادی ساماندهی بازار خودرو در جلسه‌ای با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام مورد بررسی قرار گرفت

به گزارش پیام آشنا به نقل از قدس آنلاین: در این خصوص، در جلسه‌ای با حضور علیرضا رزم‌حسینی وزیر صنعت، معدن و تجارت، علی آقامحمدی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، جمعی از مشاوران و کارشناسان و مدیران دو شرکت خودروسازی، راهکارهای پیشنهادی ساماندهی بازار خودرو بررسی شد.

در این جلسه مهدی صادقی نیارکی معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت گزارشی از ماحصل ۴ جلسه برگزار شده کمیته خودرو طی هفته گذشته ارائه و جزئیات پیشنهادهای کارشناسی جمع بندی شده را تشریح کرد علی آقامحمدی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در این جلسه بر ضرورت تکیه بر توان داخلی برای بومی سازی قطعات، افزایش تولید خودروسازان و حذف تقاضاهای کاذب از بازار خودرو تاکید کرد.

علیرضا رزم‌حسینی وزیر صنعت، معدن و تجارت هم در ادامه تاکید کرد که اتخاذ هرگونه تصمیمی در زمینه ساماندهی بازار خودرو باید با اجماع نظر دولت، مجلس و همه کارشناسان و متخصصان این حوزه باشد.

وزیر راه مطرح کرد؛

دولت آماده تحویل زمین ۹۹ ساله به سازندگان مسکن استیجاری

وزیر راه و شهرسازی با اشاره به ارائه زمین‌های ۹۹ ساله به سازندگان مسکن استیجاری که قصد خانه‌سازی برای مستاجران دهک‌های پایان جامعه را دارند گفت: دولت از علاقه‌مندان به ساخت مسکن استیجاری حمایت می‌کند

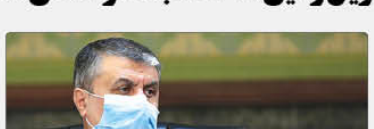

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا: محمد اسلامی در مراسم رونمایی از سامانه پایش اطلاعات انرژی ساختمان که در مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی برگزار شد، در پاسخ به خبرنگار ایرنا در خصوص آخرین وضعیت مذاکرات وزارت راه با شهرداری برای ساخت مسکن استیجاری، افزود: برنامه‌ها اطلاعیه دادیم طبق ماده ۲ قانون ساماندهی مسکن آمادگی داریم که هم شهرداری و هم سازمانی که قصد تولید مسکن استیجاری را دارد از ما زمین دریافت کند.

وی گفت: دنبال این بودیم که با تدوین دستورالعمل اجرا مجاری حرفه‌ای که در سیر مراحل تصویب قرار گرفت از سازمان‌هایی که علاقه‌مند به ساخت مسکن استیجاری هستند حمایت کنیم.

اسلامی گفت: بر این اساس می‌توانیم زمین ۹۹ ساله را به سازندگانی دهیم که برای دهک‌های پایین خانه می‌سازند و اگر سازندگان قصد داشته باشند برای عموم جامعه روی زمین‌های دریافتی خانه بسازند می‌توانند به صورت ۱۰ ساله از ما زمین قسطی خریداری کنند. آیین نامه این مصوبه را به دولت بردیم تا اقساط زمین را از ۵ سال به ۱۰ سال افزایش یابد.

وی گفت: متراژ این خانه‌ها ۳۰ متری نیست و ساخت مسکن برای ما همان الگوی ۷۵ متری است.

وزیر راه و شهرسازی در مورد قیمت فولاد و سیمان و عرضه خارج از بورس کالا برای این دو قلم نهاده ساختمانی، گفت: کنترل قیمت نهاده‌های ساختمانی وظیفه وزارت صنعت است. قیمت تمام شده نهاده‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد و سازمان حمایت درباره قیمت تمام شده اظهارنظر خواهد کرد. سازمان تعزیرات نیز در خصوص عرضه آنها ورود می‌کند.

اسلامی ادامه داد: عرضه فولاد در بورس کالا به پروژه‌های مسکنی و عمرانی صدمه زد ولی وزیر صمت با اقداماتی که انجام داد جلوی افزایش قیمت فولاد و سیمان را گرفته است.

وی در خصوص ارسال پیلمک اشتباه به بسیاری از مالکانی که صاحب خانه خالی نیستند نیز گفت: تمام آمار و اطلاعات راستی‌آزمایی می‌شود و هر مالکی که نسبت به این موضوع اعتراض دارد می‌تواند با مدارک و اسناد مورد نیاز به ادارات راه و شهرسازی استان خود مراجعه کند تا اگر ادعای به حقی داشت از لیست خانه‌های خالی حذف شود.

زرگر خبر داد؛

بررسی مشکلات ۸ واحد تولیدی در کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید

مدیرکل امور اقتصادی استانداری البرز همچنین از بررسی ۸ پرونده مربوط به مشکلات کارگروه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، «پرویز زرگر» گفت: پیگیری اولیه پرونده‌های مربوط به مشکلات واحدهای تولیدی در گروه‌های کاری و کمیته های کارشناسی مرتبط انجام می‌گیرد و سپس به کارگروه ستاد تسهیل برای تصمیم نهایی در مورد آنها ارسال می‌شود.

در این نشست پرونده مربوط به ۸ واحد تولیدی در کارگروه ستاد تسهیل بررسی شد که عمده مشکلات مربوط به حوزه بانک ها معوقات بانکی، چک های برگشتی، استمهال و ـ بود.

زرگر گفت: طبق قانون، این ستاد می‌تواند با بررسی وضعیت مجموعه‌های تولیدی با درخواست تقسیط و استمهال وام‌های دریافتی آن مجموعه موافقت و دستورات لازم را در این خصوص به بانک‌ها اعلام کند ضمن اینکه مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید و شعب استانی آن لازم الاجراست.

مدیرکل امور اقتصادی استاندار البرز افزود: هدف اصلی همه ما برداشتن قدم‌های مثبت و مطمئن برای توسعه اقتصادی در استان است و در این زمینه همه راهکارهای موثر برای رفع موانع بررسی، تحلیل و اجرا شده است.

معاون بهبود تولیدات دامی جهاد کشاورزی البرز:

تخم مرغ ترک‌دار و فاقد تاریخ نخرید

معاون بهبود تولیدات دامی جهاد کشاورزی البرز گفت: سلامت پوسته تخم مرغ اولین شاخصه‌ای است که با توجه به آن می‌توان از کیفیت محصول اطمینان حاصل کرد.

به گزارش پیام آشنا، مجتبی تقی زاده به مناسبت روز جهانی تخم مرغ در جمع خبرنگاران اظهار کرد: سال گذشته ۹۲ هزار تن تخم مرغ در البرز تولید شده که ۳۰ هزار تن آن در استان مصرف شده و مابقی یا به استان‌های دیگر و یا به کشورهای همجوار صادر شده است.

به گزارش ایسنا، وی ادامه داد: در حال حاضر ۱۱۰ واحد مرغداری تخمگذار در البرز فعال است که از این نظر البرز در رتبه پنجم کشور قرار دارد.

وی توضیح داد: هفت درصد مجموع صادرات تخم مرغ کشور از مبادی البرز اتفاق می‌افتد که این نشان دهنده کیفیت بالای این محصول در استان است.

وی با اشاره به سرانه مصرف تخم مرغ در کشور گفت: هر ایرانی سالانه بین ۱۰ تا ۱۱ کیلوگرم تخم مرغ مصرف می‌کند.

این مسئول با اشاره به روش‌های شناخت تخم مرغ با کیفیت اضافه کرد: تمامی تخم مرغ‌هایی که عرضه می‌شود باید دارای شناسنامه یعنی تاریخ تولید و انقضا باشند بنابراین مردم باید از خرید تخم مرغی که شناسنامه تولید ندارد خودداری کنند.

تقی زاده اضافه کرد: علاوه براین، مصرف کنندگان به هیچ وجه نباید تخم مرغ شکسته یا ترک دار مصرف کنند چون وجود خلل در غشای سخت تخم مرغ راهی برای ورود آلودگی‌های میکروبی است.

معاون بهبود تولیدات دامی جهاد کشاورزی استان البرز گفت: سلامت پوسته تخم مرغ اولین شاخصه‌ای است که با توجه به آن می‌توان از کیفیت محصول اطمینان حاصل کرد.

چرا گاهی چوب‌بستنی و دسته‌بیل وارد می‌شود؟

در تولید سنجاق، قیچی خیاطی یا باغبانی هیچ تولیدکننده‌ای نیست که در داخل کشور آن را تولید کند یا چوب بستنی هم به این شکل است و شاید تولیدکننده‌ای باشد ولی نیاز جامعه را نمی‌تواند تامین کند

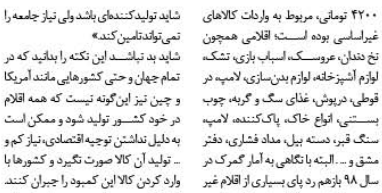

به گزارش پیام آشنا به نقل از قدس آنلاین، با توجه به رکودشکنی دلار که ۳۰ هزار تومان را هم رد کرده است، تعدادی از کارشناسان واردات بی‌رویه اقلام غیرضروری بویژه با دلار ۴۲۰۰ تومانی در سال‌های گذشته را دلیل کمبود ارز و تورم این روزها دانستند. پیش از این هم در اوایل تیر، تصاویری از دستمبل‌های وارداتی در گمرک اصفهان و واردات گلابی آمریکایی، در فضای مجازی سر و صدای زیادی به پا کرده بود به همین دلیل ما امروز به برخی اقلام غیرضروری پرداخته‌ایم که در این سال‌ها وارد شده است و نوشته‌ایم که چرا واردات برخی از این کالاها با این که غیر ضروری‌اند باید انجام شود.

اقلام وارداتی غیرضروری

در سال‌های اخیر و با توجه به تحریم‌های ظالمانه آمریکا، مهم‌ترین سیاستی که به نظر از سوی دولت‌ها باید در نظر گرفته می‌شد، کاهش یا قطع واردات اقلام لوکس یا اقلام دارای مشابه داخلی بوده است. بر این اساس با محدودیت ارزی ناشی از کاهش صادرات نفت و صادرات اقلام غیرنفتی، دولت‌ها نیز تصمیماتی برای محدودیت واردات این اقلام گرفته‌اند اما واردات کالاهای غیرضروری که در کشور تولید می‌شده از جمله مصغلاتی است که حتی در برخی مواقع به تعطیلی بسیاری از کارخانه‌ها و بیکاری نیروی کار ایرانی منجر شده است. به گزارش دیوان محاسبات کشور، در تفریغ و عملکرد بودجه سال ۹۷ دو میلیارد و ۷۰۶ میلیون دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی، مربوط به واردات کالاهای غیراساسی بوده است؛ اقلامی همچون تخ دندان، عروسک، اسباب بازی، تشک، لوازم آشپزخانه، لوازم منزل، لامپ، در قوطی، دریوش، غذای سگ و گربه، چوب بستنی، انواع خاک، پاک‌کننده، لامپ، سنگ قبر، دسته بیل، مداد فشاری، دفتر مشق و ... البته با نگاهی به آمار گمرک در سال ۹۸ بازهم رد پای بسیاری از اقلام غیر ضروری که ارز ۴۲۰۰ تومانی گرفته‌اند به چشم می‌خورد.

تاثیر واردات این اقلام بر زندگی مردم

اگر چه واردات برخی اقلام مانند خلال دندان که به مقدار نیاز کشور در داخل تولید می‌شود، کاملا محکوم است یا برای دستمبیل و میوه که در کشورمان به میزان کافی داریم نباید اجازه واردات داد اما در برخی موارد به دلایلی مانند نداشتن خط تولید یا کمبود تولید به واردات نیاز است؛ مثل سنجاق، همین کلایی که بسیار غیر ضروری به نظر می‌رسد یا انواع قیچی خیاطی و باغبانی که خواننده‌ها به آن هر چند کم نیاز دارند و در کشور تولید نمی‌شود.

اسفند سال گذشته مدیرکل گمرک تبریز و ناظر گمرکات آذربایجان‌شرقی به فارس گفته: «در تولیدسنجاق، هیچ تولیدکننده‌ای را ندیدم که در داخل کشور آن را تولید کند یا چوب بستنی هم به این شکل است و شاید تولیدکننده‌ای باشد ولی نیاز جامعه را نمی‌تواند تامین کند.»

شاید با توجه به تفاوت قیمت دلار در بازار با این ترخ بسیاری از تولیدی‌ها توان رقابت با واردکنندگان را نداشته باشند و تولید را رها کنند یا برای ایجاد خط تولید کالاهای دیگر ترغیب نشوند. این اتفاق و سرخوردگی تولیدکنندگان نه تنها در تولیدکنندگان کالاهای غیر ضروری که در کالاهای اساسی مانند مواد خوراکی و لبنی، نهاده‌های کشاورزی و دامی، لاستیک و ـ هم رخ داده است و نه تنها از ۴۲۰۰ تومانی نتوانست جلوی تورم را بگیرد که باعث ایجاد قاچاق معکوس و همچنین احتکار اقلام وارداتی توسط عده‌ای شد که از رانت ایجاد شده سوء استفاده کرده و میلیاردها تومان به جیب زده‌اند.

مدیریت در واردات

تذکرات رهبر انقلاب در سخنرانی نوروزی در اول فروردین سال‌های ۹۵ و ۹۷ در مشهد مقدس که با انتقاد از واردات کالاهای غیرضروری اظهار کردند: «ما بالاخره تجارت خارجی داریم، واردات داریم، به یک چیزهایی احتیاج داریم که از خارج وارد کنیم، مجبوریم اینها را بخریم، اشکالی هم ندارد، لیکن توجّه کنیم که این خریدهای ما، قدرت تولید داخلی ما را تضعیف نکند» می تواند بهترین نقشه مسیر راه برای مدیران وزارت صمت، بانک مرکزی و گمرک کشور باشد تا در خصوص مدیریت واردات توسط بخش‌های دولتی و خصوصی کنترل‌های لازم را انجام دهند و در کنار رفع تیازهای کشور به تولیدکنندها هم آسیبی نرسد. البته باید دید آثار خلأ قانونی در بحث واردات وجود دارد که باعث شده این گونه شاهد واردات بی‌رویه‌ای از اقلام غیرضروری و گاهی لوکس باشیم که تولید مشابه آن در کشور وجود داشته است، مجلس هم به این ماجرا ورود کند تا سامان‌دهی واردات در اولویت قرار گیرد و خلأهای قانونی تیز برطرف شود.

یادداشت

اقتصاد پسا کرونا

بهمن ماه ۱۳۹۸، زمانی که مقامهای چینی برای اولین بار از شیوع ویروس ناشناخته‌ای خبر دادند که حالا میلیاردها نفر کاملا با آن آشنا هستند، شاید کمتر کسی پیش‌بینی می‌کرد طرف مدت کوتاهی عده زیادی بیمار شوند و کمر اقتصاد جهان زیر فشار این موجود ناعرئی خم شود.

طولی نکشید که این ویروس مرزهای چین را مرتوردید؛ مرز بسیاری از کشورها بسته شد، هواپیماها زمین‌گیر شدند، بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی از حرکت ایستاد، شغل‌های زیادی از دست رفت، بازارهای مالی سقوط کرد و بسیاری از دولت‌ها مجبور به تزریق پول به اقتصادشان شدند.

هر چند ابعاد اقتصادی این بحران به دلیل نامشخص بودن نقطه پایان آن هنوز به روشنی مشخص نیست، ولی بسیاری این بحران را بدتر از انتقالی نظیر بحران اقتصادی ۱۲ سال پیش در جهان خوانده‌اند که آن را با "رکود بزرگ" دوران پس از بحران ۱۹۲۹ میلادی مقایسه کرده‌اند.

از جمله نهادهایی که عمق بحران کنونی را شدیدتر از بحران اقتصادی پیش از یک دهه پیش خوانده، صندوق بین‌المللی پول است.

این سازمان در میان وضعیت کنونی گفته‌اند این بحران هیچ شباهتی به بحران‌های قبلی ندارد و "بسیار بدتر" از رکود قبلی است که جهان قبلاً تجربه آن بوده‌است.

هر چند درباره خسارات سنگین شیوع این ویروس بر اقتصاد جهان تا حد زیادی اتفاق نظر وجود دارد، ولی عدمای هم بر این باورند ریشه و ساختار بحران اقتصادی کنونی با آنچه پیشتر جهان شاهد آن بوده متفاوت است. این دسته می‌گویند ریشه بحران کنونی مانند آنچه در سال ۲۰۰۸ اتفاق افتاد "مالی" نیست.

این یادداشت سعی دارد مروری کوتاه از بحران‌های مالی ۱۹۳۰ و ۲۰۰۸ داشته باشد و آنها را با بحران اقتصادی ناشی از کرونا مقایسه کند. همچنین سعی دارد تا آمارهایی جالب و معتبر از وضعیت کنونی اقتصادی جهان که توسط صندوق بین‌المللی پول منتشر شده است ارائه دهد.

علاوه بر اینها بخشی از وضعیت اقتصادی آمریکا که حدود یک چهارم اقتصاد دنیا است را مورد بررسی مختصر قرار می‌دهد.

جهان در سال ۲۰۰۷-۲۰۰۹ میلادی شاهد یک بحران تمام عیار اقتصادی بود که خروج از رکود ۱۸ ماه طول کشید.

در آن زمان بحران از بازار مسکن شروع شد؛ زمانی که بانک‌ها و مؤسسات مالی آمریکا اقدام به ارائه اعتبار به افراد مسکن کردند؛ بعضی از دریافت کنندگان این وام شرایط لازم را برای دریافت وام نداشتند و پس از مدتی میلیون‌ها شهروند آمریکایی نتوانستند اقساط وام خود را پرداخت کنند.

در نتیجه بانک‌ها به خانه این افراد را که در رهن بود را گرفتند و بسیاری از مؤسسات مالی ورشکسته شدند.

در ابتدای این بحران بسیاری در صنف مسکن شغل خود را از دست دادند؛ این بیکاری بعداً به طور گسترده به اصناف دیگر هم سرایت کرد؛ بانک‌ها و مؤسسات مالی مجبور شدند وام‌ها را متوقف کنند و چرخه اقتصاد در بسیاری از کشورها متوقف شد.

در پی این اتفاقات بازارهای مالی در جهان سقوط کرد. بازار مسکن وارد رکود شد، اقتصاد جهان کوچکتر شد و مشکلات سیستم بانکی برای سال‌ها دامنه یافت.

پیش از این هم جهان دوران "رکود بزرگ" را تجربه کرده بود که حدود ۳۳ ماه طول کشید؛ در سال ۱۹۲۹ میلادی بازار مالی آمریکا سقوط کرد و در پی آن رکود اقتصادی به بسیاری از کشورهای جهان سرایت کرد؛ در سال ۱۹۳۳ آمریکا با ۲۵ درصد بالاترین نرخ بیکاری خود را ثبت کرد.

کینز، اقتصاددان مطرح بریتانیایی در آن زمان پیشنهاد کرد که دولت‌ها با دیدگاه رهایی از بحران بزرگ مخارج خود را افزایش دهند. کینز ریشه بحران اقتصادی را نبود تقاضای کافی از سوی مصرف‌کنندگان می‌دانست.

او گفت در بحران اقتصادی تنها دولت امکان افزایش تقاضا برای کالا و خدمات را دارد، چرا که هنگام وضعیت بد اقتصادی مردم به دلیل خوبی که پیدا می‌کنند، کمتر پول خرج می‌کنند و این باعث کاهش تقاضا و به دنبال آن کاهش مصرف، و افزایش بیکاری و کاهش تولید می‌شود.

در هر دو بحران اشاره شده در خلاف بحران کنونی که بیماری در آن دخیل است، عامل اصلی در شروع بحران "مالی" بوده است.

البته در همه این بحران‌ها شباهت‌های فراوانی وجود دارد؛ نظیر بر شکستگی‌های گسترده از دست رفتن مشاغل، کاهش تقدینگی و لاجرم کاهش مصرف به بروز بحران‌های قبلی را "اساختاری" می‌دانند؛ به عنوان مثال در سال ۲۰۰۸ عامل اصلی بروز بحران، بازیگران بازار بودند.

به گفته این افراد ظهور بحران مالی ۱۲ سال پیش ضعف سیستم مالی را برملا کرد؛ ضعفی که به دلیل ارزیابی نادرست ریسک (در زمان ارائه وام مسکن به افراد فاقد شرایط لازم) نمایان شده.

به گفته این دسته، بحران ناشی از کرونا "شوک بزرگی" بوده که به عنوان یک عامل خارجی و غیر ساختاری به اقتصاد جهان تحمیل شده ولی ریشه در سیستم مالی ندارد؛ در چند تبعات اقتصادی آن گسترده است.

این افراد به همین دلیل خواستار کمک‌های "هدفمند" به اقتصاد بر مبنای ریشه مشکل شده‌اند.

بنا بیش از همه گیری کووید-۱۹ در جهان وزمانی که تصاویر قرنطینه شهروندان چینی در شهر ووهان از تلویزیون‌ها در سراسر جهان پخش می‌شد، عده زیادی تصور نمی‌کردند این ویروس اقتصاد جهان را زمین‌گیر کند؛ با گذشت زمان و شیوع این بیماری در کشورهای دیگر رفته رفته نرخ مرگ و مرگ و حجم خسارات افزوده شد که همچنان رو به افزایش است.

در حالی که ویروس کرونا کماکان قربانی می‌گیرد و مورد قربانیان از ۷۶ هزار نفر گذشته است تا همین جای کار هم صدمات غیرقابل تصوری بر جای گذاشته است.

به عنوان مثال در آمریکا آمار متقاضیان بیمه بیکاری دو هفته پیش به ۶ میلیون و ششصد هزار نفر رسید که در تاریخ این کشور بی‌سابقه بوده است. طی دو هفته مجموعاً نزدیک به ۱۰ میلیون نفر تقاضای بیمه بیکاری کردند.

در سال ۲۰۰۸ میلادی تعداد افراد بیکار در این کشور ۸ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر اعلام شده بود.

بر اساس این پیش‌بینی در صورت ورود موج دوم شیوع این بیماری در سال ۲۰۲۱ ممکن است به کاهش تولید ناخالص جهان منجر شده و دنیا را برای سال دوم در رکود نگه دارد.

صندوق بین‌المللی پول در گزارش خود گفته، به احتمال زیاد اقتصاد جهان امسال شاهد بدترین رکود خود از زمان رکود بزرگ خواهد بود؛ بدتر از آنچه در زمان بحران اقتصادی یک دهه گذشته رخ داد.

شیوع کرونا بازارهای مالی جهان را هم به التهاب برد؛ در بیشتر روزهای هفته‌های اخیر هر سه شاخص بازار بورس نیویورک و همچنین بازارهای اروپایی و آسیایی شاهد افت بودند؛ بازارهای مالی در چند نوبت دچار وقفه در معاملات شدند.

در ماه ژانویه امسال و پیش از روشن شدن ابعاد گسترده خسارات کرونا، این صندوق نرخ رشد اقتصادی جهان را ۳/۳ درصد در سال جاری و ۳/۴ درصد برای سال ۲۰۲۱ در نظر گرفته بود.

حالا با تغییر معادلات این سازمان نرخ رشد اقتصادی آمریکا را برای امسال منفی ۵/۹ درصد و برای سال ۲۰۲۱ میلادی ۴/۷ درصد پیش‌بینی کرده است.

این پیش بینی برای کشورهای حوزه یورو در امسال کاهشی معادل ۷/۵ درصد و در سال بعد مانند آمریکا ۴/۷ درصد خواهد بود.

همچنین انتظار می‌رود اقتصاد استرالیا با اولین رکود از سال ۱۹۹۱ مواجه شود. رشد اقتصادی چین در امسال کماکان مثبت تخمین زده شده (۱.۲ درصد) که کمترین میزان از ۱۹۷۶ است. صندوق بین‌المللی پول نرخ رشد اقتصادی چین در سال آینده میلادی را ۹.۲ درصد تخمین زده است.

تخمین این سازمان از کاهش نرخ رشد اقتصادی جهان در سال جاری در حالیست که کانشدار دامنه‌های تجاری چین تصویر روشن‌تری را ترسیم کرده است. بر اساس این آمار، حجم صادرات چین در ماه مارس امسال به نسبت به همین ماه در سال ۲۰۱۹ میلادی ۶/۳ درصد افت کرده است؛ که بیشتر ۱۴ درصد پیش‌بینی شده بود؛ بر همین اساس واردات این کشور در ماه مارس امسال نسبت به همین ماه پارسال یک درصد افت داشته که پیش‌بینی‌ها رقم بسیار بالاتری را نشان می‌داد.

به اعتقاد بعضی از کارشناسان آمار صادرات و واردات چین در ماه مارس بهتر از چیزی بود که تصور می‌شده است.

با توجه به آمارهای داده شده به نظر می‌رسد که اقتصاد جهانی طی چند ماه آینده به رکود بزرگی نزدیک شود، رکودی بزرگ‌تر از بحران‌های مالی ۱۹۳۰ و ۲۰۰۸- در اقتصاد کلان. دانشمندان معتقدند کاهش درآمدها در پی آن کاهش مصرف را به دنبال دارد.

کاهش مصرف به کاهش تقاضا منجر می‌شود و کاهش تقاضا اثرات زیادی را به دنبال دارد که یکی از آنها کاهش تولید تا خلص داخلی کشور هاست. صندوق بین المللی پول جهار اولویت را برای مقابله با این بیماری توصیه کرده است.

این صندوق خواستار تخصیص بودجه بیشتر برای شبکه خدمات درمانی، حمایت مالی از کارگران و کسب و کارها داشته، حمایت بانک‌های مرکزی و بعرنامه مشخصی برای خروج از وضعیت قرنطینه و حرکت به سوی بهبود وضعیت اقتصادی شده است.

محمدمهدی بازگیر
پژوهشگر دفتر مطالعات دیپلماسی اقتصادی دانشگاه امام صادق(ع)
Alborz.payam@gmail.com